

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2025-09-27

Dnr 2025/01427-2

Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av förslaget till förordning om statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet

(Ert dnr: KN2025/01503)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I den remitterade promemorian presenteras förslag som rör statligt stöd som Energimyndigheten ska få lämna till företag för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet. Bakgrunden är regeringens avsikt att det ska införas ett stöd för investeringar i ny elproduktionskapacitet som kan komma på plats före 2030 och som också bidrar till att möjliggöra snabbare anslutning till elnätet av ny elanvändning (det s.k. kraftlyftet).

Kommerskollegium noterar att promemorian har beaktat vissa EU-rättsliga aspekter i ett bredare perspektiv (i avsnitt 3 och 4). Vi betonar, i fråga om detta, betydelsen av att den kommande regleringen ligger i linje med EU-reglerna avseende statsstöd.

Avslutningsvis bedömer vi att förslaget kan aktualisera EU:s anmälningsprocedurer för varor och tjänster, som Kommerskollegium administrerar.¹

Anmälningsskyldigheten av s.k. tekniska föreskrifter behöver beaktas

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535² och WTO:s TBT-avtal, Agreement on Technical Barriers to Trade.

¹ Det avser EU-direktiv 2015/1535 (anmälningsdirektivet). Däremot anser vi inte att anmälningsplikten i tjänstedirektivet (2006/123) aktualiseras.

² Formell titel: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.³

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁴

Den remitterade promemorian innehåller ett förslag till förordning som reglerar ett statligt investeringsstöd till företag för att bygga eller konvertera anläggningar för elproduktion, gasturbiner och energilagring.

Tekniska specifikationer eller andra krav som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder som påverkar konsumtionen av produkterna genom att främja efterlevnaden av dessa tekniska specifikationer eller andra krav omfattas av anmälningsplikt.⁵

Stödet hänger i detta fall samman med specifika tekniska krav, t.ex. att anläggningar ska vara biokraftvärmeverk eller gasturbiner som drivs med förnybara bränslen, att bränslen måste omfattas av hållbarhetsbesked, samt att stöd inte får ges till produktion baserad på rundvirke, stubbar eller rötter. Då även syftet med regleringen är att främja just dessa tekniska lösningar eftersom de anses öka leveranssäkerheten i elsystemet, bedömer vi att förslaget omfattas av anmälningsplikt.

EU-kommissionen har uttryckt att anmälningsdirektivet inte omfattar skattemässiga eller finansiella åtgärder som omfattas av statsstödsreglerna i fördraget.⁶ EU-kommissionen har dock även gett uttryck för uppfattningen att statsstödsregler som innehåller finansiella åtgärder i enlighet med anmälningsdirektivet ska anmälas, även om de berörda åtgärderna utgör statsstöd i enlighet med art. 107.1.⁷

Kommerskollegium rekommenderar därför att Regeringskansliet uppdrar åt oss att anmäla förslaget till kommissionen.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg i närvaro av utredarna Martin Söderman och Ralph Eliasson, föredragande.

Christofer Berg

Ralph Eliasson

³ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

⁴ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁵ Anmälningsdirektivet art. 1 (f) iii.

⁶ Europeiska Kommissionens handledning för ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, s. 31.

⁷ Kommissionens riktlinjer för fastställande och anmälan av skattemässiga eller finansiella åtgärder vid tillämpning av direktiv 98/34/EG, s. 5.